

Dr. Szabó Árpád püspök (1935–2010)

Az Erdélyi Unitárius Egyház 30. elöljárója, d. dr. Szabó Árpád nyugalmazott püspök életének 76. évében, egy esztendőnyi, méltósággal és hittel viselt súlyos betegség után hunyt el 2010. szeptember 30-án.

Homoródszentpéteren született, s miután családja átköltözött Városfalvára, iskoláit itt kezdte el, majd Székelykeresztúron folytatta. „A jó eszű és csillogó tekintetű gyermek tanulni vágyó lelkét gazdagítja a székelykeresztúri ősi unitárius gimnáziumban tanító nagyszerű tanárok áldott munkája is. Erre az iskolai időszakra mindig hálatelt lélekkel emlékezett, ahol a ’véka tudomány’ mellé ’egy köből erkölccsel’ is ellátták útravalóul. [...]”

Középiskolai évei gerincet próbára tevő esztendőök erdélyi történelmünkben, amikor az egyházat és vallást ellenségnek kiáltja ki az akkori világ. Egy napilapnak adott interjúban megvallotta, hogy a természettudományok iránti fokozott érdeklődése arra indította, hogy vegyészmérnök legyen. De a kor rendjének őrei megakadályozták, hogy ifjúi tervei, álmodásai valóra váljanak. A csizmatalpak durvaságát őrizni akaró rend őre az ifjú tervét kettétörte. Így nem az anyagi világ, az atomok és molekulák káprázatos világába nyert tudományos képzést. Nem a sokszor ámulatba ejtő ’műanyag’ készítője lett. ’A rend őre’, aki megakadályozta az ifjúi lelkesedés valóra váltását, Isten kifürkészhetetlen útjának a jelzőtáblája volt.”¹

A lelkési szolgálatra a Kolozsvári Protestáns Teológián készült fel (1953–1957). Tanulmányait akkor fejezte be, amikor az egyházat nagy megpróbáltatások érték, amikor professzorokat, teológus hallgatókat és lelkészeket ítéltek börtönre. Egyházi pályafutását püspöki titkárként kezdte 1958–1965 között, Dr. Kiss Elek püspök mellett. Így közelről követhette az ötvenes és hatvanas évek unitárius egyházának történéseit. 1965–1976 között a kolozsvári belvárosi egyházközség lelkésze volt.

1974-től a Protestáns Teológiai Intézetben lett az unitárius bibliai teológia tanára, 1977/1978-ban pedig a chicagói Meadville Lombard Teológiai Intézet ösztöndíjasaként képezte tovább magát. Tanárként és a jövődöbéli unitárius lelkészek nevelőjeként a teológiai tudományok és a lelkési hivatás fiatalok általi elsajátításán fáradozott.

Szolgálatának egyik része tehát az egyháztörténelem megpróbáltatásokkal teli időszakára esett, a másik a megnyílt lehetőségek távlataira nézett. Mindkettőben felelősséggel és elkötelezettséggel töltötte be hivatását. Lelkészként Isten gondviselő szeretetere és a közösség megtartó erejére hívta fel a hívek figyelmét. „Isten világának lett a kutató, tájékozódó bűvara, teológusa, aki megismerte az evangéliumba zárt jézusi arcot, és az elmúlt esztendőök lelkési, professzori és püspöki tisztségének betöltése, feladatainak a teljesítése alatt ezt az evangéliumi Jézus-arcot és jézusi lelkiséget igyekezett

¹ Idézet Bálint Bencédi Ferenc unitárius püspök gyászbeszédéből, amely 2010. okt. 4-én hangzott el a kolozsvár-belvárosi unitárius templomban: *Dr. Szabó Árpád püspök temetésére*. Megjelent a *Keresztény Magvető* 2010/3. számában, 153–157. A további idézetek is ugyanebből származnak.

felmutatni. A szószéki szolgálatok, a katedra melletti tanítások, a püspöki teendők végzése közepette az emberi lélek építője és gazdagítója lett.”

1996-ban a zsinat püspökké választotta, és ezt a tisztségét 2002-ben újból megerősítette. 2008-ban, fél évszázados egyházi szolgálat után, nyugalomba vonult. Püspökké választásakor így nyilatkozott a zsinat előtt: „Amikor az új barázda elején visszanézek az eddig megtett életútra, mintha az Ószövetség Istenének üzenetét hallanám: *Emlékezzél meg az egész útról, amelyen hordozott téged az Úr.* (5Móz 8,2)” Egész életében érezte és tudta, hogy az Úr, a mi egy Istenünk hordozta és vezette az ő életét. Ezt a hitbeli tapasztalatát igazolja az is, hogy a beszélgetések rendjén gyakran ismételte, idézte erdélyi költőnk, Bartalis János verssorát: *Isten kezében vagyunk, és ott vagyunk a legjobb helyen.*

Püspökként az egyház előtt megnyílt új lehetőségek közötti eligazodást kereste, a lelki és vagyoni megerősödést szorgalmazta. Figyelme kiterjedt a szellemi szükségletekre is: a teológiai tudományok és irodalom művelését, valamint az egyházi folyóiratok szerkesztését személyes példaadással buzdította. Az egyházi iskolák újraindítása és minőségi oktatási intézménnyé fejlesztése, az egyháztársadalmi szervezetek megerősítése, új templomok építése, a nemzetközi kapcsolatok ápolása mind tanúbizonyságai önfeláldozó, céltudatos, felelős szolgálatának.

„Hittel és cselekedettel igyekezett igazolni a jézusi tanítást. Az emberiség történetében sokan próbáltak választ adni arra a kérdésre, hogy kicsoda az ember? Hitünk szerint a legszebb választ erre a kérdésre a názáreti Jézus adta: *Ti vagytok a világ világossága... Ti vagytok a földnek sója.* (Mt 5,13–14) Szabó Árpád püspök életének ez volt a vezérgondolata. Az evangéliumban gyökerező optimizmus segítette munkájában testvérünket. Együtt vallotta az élet nagy tanítójával, hogy nekünk cselekednünk kell annak dolgait, aki elküldött minket erre a világra, s amíg élünk, a világ világossága kell legyünk. Ebben a hitben élt, ebben a hitben munkálkodott, és ezzel a hittel tett eleget küldetésének. [...] Egyháza iránti féltő szeretetét is így fogalmazta meg: „Két dolgot nem szabad megengednünk. Először azt, hogy magunkat meggyőzhetetlennek tartjuk, másodsor azt, hogy a becsületes véleményeket elhallgattassuk, vagy megpróbáljuk visszafojtani.” Ezt hagyta ránk örökségül.

Adorjáni Zoltán

Aranygyűrűs teológiai doktor címek és Károli Gáspár-díjak

A Magyarországi Református Egyház Zsinata 2010. november 19-én nyújtotta át az általa alapított kitüntetések (Juhász Zsófia-díj, Kiss Ferenc-díj, Aranyokleveles teológus díj, Aranygyűrűs teológiai doktor, Év könyve díj, Imre Sándor-díj, Dobos Károly Lelkészi Díj).

Az Aranygyűrűs teológiai doktori címet ebben az évben két professzornak ítelték oda. A dr. Boross Géának (2010. október 2-án hunyt el), a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara professzorának odaítélt díjat özvegye vette át. „Boross Géza rajta tartotta a kezét a gyakorlati teológia ütőerén. [...] az elmúlt ötven év legszorgalmasabb gyakorlati teológusát tiszteljük meg ezzel a díjjal. Tanításai tankönyvei által vonultak be az összes magyar teológiára. Termékeny szerző volt, tankönyveinek száma eléri a húszat” – mondta laudációjában dr. Fekete Károly, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem professzora.